

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)

2. A tantárgy adatai

1.6 Szak / Képesítés	Pszichológia – magyar nyelven Képesítés: pszichológus RNCIS Kód: 263411
----------------------	--

2.1 A tantárgy neve	A pszichometrikus mérések alapjai						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	III	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	szaktantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					70
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					24
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					3
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	70				
3.8 A félév össz-óraszama	126				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	☐
4.2 Kompetenciabeli	☐ A pszichológia alapfogalmaival való műveletek ☐ Pszichológiai kutatás tervezése és kivitelezése

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	☐ Előadóterem, audio-video felszerelés (számítógép, projektor)
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	☐ Szemináriumterem elektronikus felszerelés

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>A pszichológiai problematikus helyzetek és a lehető megoldások kritikus felmérése</p> <p>Az egyén, csoport és szervezet pszichológiai felmérése</p> <p>A pszichológiai beavatkozások tervezése és kivitelezése</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>A deontológiai szabályoknak megfelelő tevékenység kifejtése</p> <p>A hatékony munkamódszerek alkalmazása egy multi-diszciplináris csoportban, különböző hierarchiai szinteken</p> <p>Az önfejlesztési szükségletek felülvizsgálata a kontextus által megkövetelt állandó szakmai továbbképzés érdekében</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> ☐ A pszichológia, ezen belül a pszichometria alap-fogalmainak, elveinek és módszereinek ismerete, megértése ☐ Az alapismeretek alkalmazása a pszichometriához tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, mérések, diagnózisok, jelentések stb. magyarázatára és értelmezésére ☐ A pszichometriára jellemző meghatározott helyzetek, problémák megoldására kidolgozott alpmódszerek és elvek alkalmazása felügyelet alatt ☐ Standard kritériumok és módszerek alkalmazása különböző folyamatok, programok, projektek, elvek, módszerek és elméletek minőségének felmérésére ☐ Szakprojektek kidolgozása a szakmában elfogadott elvek és módszerek segítségével
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Az információk minőségének értékelése és a fogalmak hierarchizálása, a pszichológia, terjedeleme és meghatározás alapján, a kontextus elvárásainak megfelelően ☐ A tények és elméletek magyarázata a pszichometria alapfogalmainak segítségével, saját megfigyelések és információk ☐ A probléma helyzetek megoldása többszintű elemzés alapján, a megoldások és/vagy alternatívák felmérésével, a sztereotip helyzetek elkerülése ☐ Megfelelően alkalmazni a szakmai kommunikációban az alap-fogalmakat, módszereket, amelyek a pszichológiai beavatkozásban és tanácsadásban használatosak ☐ A pszichológiai mérések eredményeinek, valamint a pszichológiai beavatkozások értelmezési módszerei

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A pszichometria alapjai, történeti vonatkozásai	Előadás, bemutató	
2. A pszichometria elméletei	Előadás, bemutató	
3. A mérési eljárások kritériumok szerinti osztályozása	Előadás, bemutató	
4. A pszichometriás tesztek alapvető kritériumai: Validitástípusok	Előadás, bemutató	
5. A pszichometriás tesztek alapvető kritériumai: a reliabilitás mérési eljárásai	Előadás, bemutató Előadás,	
6. A pszichometriás tesztek standardizálási eljárásai	Előadás, bemutató	
7. Nem-pszichometriás mérési eszközök elméleti alapjai	Előadás, bemutató	
8. Mérési hibaforrások	Előadás, bemutató	
9. Kiegészítő vizsgálati eljárások	Előadás, bemutató	
10. A pszichometriában alkalmazott statisztikai módszerek	Kérdve fejtés	
11. Tesztszerkesztés	Előadás, bemutató	
12. A tesztelési eljárások folyamata	Előadás, bemutató	
13. Adatgyűjtés	Előadás, bemutató	
14. A gyakorló pszichológus deontológiája	Előadás, bemutató	
<p>Könyvészet</p> <p>Bohács, K., (2010), A dinamikus értékelés, Magyar Pedagógia, 110 évf., 4. Szám, 311-328 old.</p> <p>Carmines, E.G. & Zeller, R.A., (1979), <i>Reliability and Validity assessment</i>, Sage Publications</p> <p>Codul deontologic al profesiei de psiholog și Codul de procedură disciplinară, http://www.copsi.ro</p> <p>Cohen, R.J. & Swerdlik, M.E. (2005), <i>Psychological Testing and Assessment. An Introduction to Tests and Measurement</i>, Sixth Edition, McGraw Hill</p> <p>Galaczi, H., (2017), Az értelmi fejleszthetőség a formative diagnosztika tükrében, Magiszter, XV évf, 3. Szám</p> <p>Gould, S. J. (1999). <i>Az elméricskélt ember</i>. Typotex Kiadó, Budapest</p> <p>Gregory, R.J. (2007), <i>Psychological Testing. History, Principles and Applications</i>, Pearson Education Inc.</p> <p>Oláh, A., (2006), <i>Pszichológiai alapismeretek</i>, Bölcsész konzorcium, Eötvös Kiadó, Budapest</p> <p>Rácz, J. (2023), <i>Kvalitatív pszichológia</i>, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest</p> <p>Rózsa, S., Nagybányai, O., Oláh, A., (2006), <i>A pszichológiai mérés alapjai</i>, Bölcsész Konzorcium, Eötvös Kiadó</p> <p>Szokolszky Á., (2006). <i>Kutatómunka a pszichológiában</i> É gyakorlatok, Bölcsész konzorcium, Eötvös Kiadó, Budapest</p> <p>Szokolszky, Á., (2004) <i>Kutató munka a pszichológiában</i>, Osiris Kiadó, Budapest</p> <p>Völgyessi, P., (1995) <i>Oktatáslélektani ismeretek</i>, Gödöllő</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A mérések pszichológiában, skálák, tesztek, determinisztikus modellek	Tematikus megbeszélés	
2. A teszt fogalma, meghatározásai, besorolása	Egyéni vagy csoportos tematikus bemutató	
3. Teszttörténet, ideológiai vonulatok	Egyéni vagy csoportos tematikus bemutató	
4. Megfigyelési módszerek, önjellemzés, pszichológiai Interjú	Egyéni vagy csoportos tematikus bemutató	
5. A tesztek validitásának meghatározása, típusai	Összefoglaló megbeszélés	
6. A tesztek megbízhatósága: meghatározások, ellenőrzési módszerek, belső konzisztencia	Összefoglaló megbeszélés	
7. A pszichometriás tesztek szerkesztési vázlata	Csoportos gyakorlat	
8. Nem pszichometriás mérési eszközök: szemelvények a formative diagnosztikából	Tematikus bemutató	

9. Kiegészítő vizsgálati módszerek	Tematikus bemutató	
10. A pszichometriában alkalmazott statisztikai módszerek: nehézségi fok, itemvariancia, faktoranalízis	Tematikus bemutató	
11. Tesztszerkesztési alapfogalmak: tervezés, kivitelezés, itemanalízis, véglegesítés, publikálás	Tematikus bemutató	
12. A tesztelés formai és tartalmi előkészítése, kapcsolat és kommunikáció a személlyel	Tematikus bemutató	
13. Anamnesztikus adatok és explorációs folyamat	Tematikus bemutató	
14. A pszichológiai mérések etikai és jogi vetületei	Tematikus bemutató	

Könyvészet

Bohács, K., (2010), A dinamikus értékelés, Magyar Pedagógia, 110 évf., 4. Szám, 311-328 old.

Carmines, E.G. & Zeller, R.A., (1979), *Reliability and Validity assessment*, Sage Publications

Codul deontologic al profesiei de psiholog și Codul de procedură disciplinară, <http://www.copsi.ro>

Cohen, R.J. & Swerdlik, M.E. (2005), *Psychological Testing and Assessment. An Introduction to Tests and Measurement*, Sixth Edition, McGraw Hill

Galaczi, H., (2017), Az értelmi fejleszthetőség a formative diagnosztika tükrében, Magiszter, XV évf, 3. Szám

Gould, S. J. (1999). *Az elméricskél ember*. Typotex Kiadó, Budapest

Gregory, R.J. (2007), *Psychological Testing. History, Principles and Applications*, Pearson Education Inc.

Oláh, A., (2006), *Pszichológiai alapismeretek*, Bölcsész konzorcium, Eötvös Kiadó, Budapest

Rácz, J. (2023), *Kvalitativ pszichológia*, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

Rózsa, S., Nagybányai, O., Oláh, A., (2006), *A pszichológiai mérés alapjai*, Bölcsész Konzorcium, Eötvös Kiadó

Szokolszky Á., (2006). *Kutatómunka a pszichológiában* É gyakorlatok, Bölcsész konzorcium, Eötvös Kiadó, Budapest

Szokolszky, Á., (2004) *Kutató munka a pszichológiában*, Osiris Kiadó, Budapest

Völgyessi, P., (1995), *Oktatáslélektani ismeretek*, Gödöllő

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A javasolt kurzus és szemináriumi témák a pszichológia alap- és alkalmazott kutatásának aktuális témái, és megközelítésük e tudományágban a szakirodalom legújabb eredményeire épülnek. A tantárgyak alkalmazásai a munkaerőpiacon igényelt és a szakmai közösségek normái szempontjából releváns főbb fogalmakra is kiterjednek

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Írásbeli vizsga	Félévzáró vizsga	50%
10.5 Szeminárium/Labor	Folyamatos értékelés, Aktivitás	Egyéni és csoportos tevékenységek	20%
	Időszakos felmérés	Parciális vizsga	30%

11. A vizsga letételének (kreditek megszerzésének) egyidejű feltételei:

Óralátogatási kötelezettség.

A kurzus, a szeminárium vagy a gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében a hiányzások (igazolt vagy igazolatlan) maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet. Az óralátogatási kötelezettségek elmulasztása a nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után (lásd kreditszabályzat).

A félévi vizsgán megszerzett átmenő jegy (5,00).

Ha a félévi vizsgán a hallgató nem éri el az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett.

A szemináriumi dolgozat(ok) leadása és bemutatása.

A szemináriumi feladat(ok) kötelezőek, kizáró jellegűek, a vizsgára való jelentkezés előfeltételét képezik.

Teljes pontszámot csak a határidőre leadott dolgozatok kaphatják meg.

A türelmi időszakban (határidő után 3 nap) pontlevonással még elfogadható a beadott dolgozat (napi 1 pont levonás).

A türelmi időszak után leadott munkák, ha elérik az átmenő minősítést, akkor a végső jegyben 0 pontot érnek, de a diák jogosulttá válik a vizsgán való részvételre.

A kötelező félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban pótolhatóak, de nem számítanak a végső jegybe, csupán feljogosítják a hallgatót a vizsgán való részvételre.

Megjegyzések:

A parciális vizsga nem kizáró jellegű.

A parciális vizsgán való részvétel elmulasztása nem vonja maga után a végső vizsgáról való kizárást.

A parciális vizsga nem pótolható, kivéve orvosilag jól indokolt esetben. Orvosilag igazolt távollét esetén a kórházi elbocsátást igazoló felmentés benyújtása (7 napon belül) esetén a hallgatónak joga van szóbeli vizsgát tenni, amivel megszerezheti az adott részjegyet.

A parciális vizsgán való részvétel elmulasztása esetén a végső jegyben a parciális vizsga részjegyeként 1-es osztályzat jelenik meg.

Jegyszámítás, jegyösszetétel:

A szemináriumi feladatokra és parciálisra adott részjegyek kerekítés nélkül, két tizedesnyi pontossággal számítanak a végső jegybe. A végső osztályzat kiszámítása a részjegyek súlyozott középátlója, amely kerekítve kerül a naplóba (0,5-ös küszöb alatt lefele kerekítés).

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük. A szemináriumi tevékenységeken, parciális vizsgákon szerzett osztályzat csak az adott tanévben érvényes, nem vihető át egy következő tanévre.

A vizsgaidőszakban és pótvizsgaidőszakban számolt végső jegy összetétele azonos.

Kompetenciák, kreditek elismerése:

A megszerzett kreditek elismerése a BBTE szabályzatának megfelelően történik. A jegyelismertetés a tanulmányi félév első hetében kell a titkárságon kérvényezni.

A szemináriumi/labor csoportok összetétele:

A szemináriumi/labor csoportok összetételének megváltoztatására az első két tanítási hét során van csak lehetőség, cserével, alapos indok alapján.

A szemináriumi/labor csoport be nem tartását a megfelelő csoportba irányítás követi.

Etikátlan magatartás:

A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után, a kreditszabályzatnak megfelelően, a BBTE rektorának döntése által, a Kari Tanács javaslatára, amelynek alapját a vizsgáztató tanár által benyújtott írásos panasz képezi. Ez érvényes a végső jegy kiszámításában szereplő valamennyi tételre (félévi vagy pótvizsga, parciális vizsga, félévi szemináriumi feladatok, projektek).

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgázás közben történő együttműködést, másolást, csalást a vizsgáról való azonnali kizárás követi, 1-es osztályzattal.

Vizsgajegy fellebbezése:

A vizsgajegy fellebbezése írásban jelezhető, a titkárságra benyújtott kérvény révén, amelyben a hallgató megindokolja a fellebbezést, hivatkozva a javítási kulcsra. A fellebbezésre a jegyek naplóba (academicinfo felület) kerülését követő 48 órán belül van lehetőség. A végső jegy a fellebbezés során nyert jegy lesz.

Kitöltés dátuma
2024.04.15

Előadás és szeminárium felelőse
dr. Batiz Enikő adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma
2024.04.15

Intézet igazgató
dr. Kotta Ibolya docens